

Det kongelige Helse- og omsorgsdepartement
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Helse- og omsorgsdepartementet	
Saksnr.: 200503488	Dok.nr.: 25
Arkivkode: 511.2	Journ dato: 14/11/05
Avd.: HRA	Saks. enh.: ASD
U.off.:	

Vår saksbehandler
Marianne Blair Berg
Telefon: 67 98 46 90
Epost: mab5@ahus

Deres ref.
200503488-/ASD

Vår ref.
05/02532

10.11.2005

Høringsuttalelse – politiattest for helsepersonell og sosialpersonell

Akershus universitetssykehus HF (Ahus) viser til oversendelsesbrev, dater 23. august 2005, for "Høringsnotat om krav om politiattest for helsepersonell og sosialpersonell". Det fremgår av notatet at kravet er tenkt å gjelde for personell som yter helsetjenester til barn og utviklingshemmede.

Akershus universitetssykehus HF (Ahus) ser i utgangspunktet positivt på lovforslaget som har som mål å beskytte pasientgrupper som i særlig grad har mindre evne til å sette grenser og ivareta sin egen integritet, dvs. barn opp til 18 år og utviklingshemmede. Ahus har ikke noe særskilt behandlingstilbud for utviklingshemmede, og har derfor ikke vurdert høringsnotatet ut fra disses ståsted. Ahus har når det gjelder aktuelle pasientgrupper hovedsakelig vurdert forslaget opp mot pasienter ved sengeavdelinger.

Høringsnotatets forslag om å innhente politiattest skiller ikke mellom helsepersonell med autorisasjon og ufaglært personell (personell uten formell helsefaglig utdanning) som i visse situasjoner kan arbeide side ved side med helsepersonell. I situasjoner med rekrutteringsproblemer kan ufaglært personell fungere i stillingshjempler med formelle krav til helsefaglig utdanning. Det bør da være stillingsbeskrivelsen som avgjør om politiattest kan kreves fremlagt. Det følger også av helsepersonelloven §§ 3 og 5, samt praksis at helsepersonells medhjelpere ved ytelse av helsehjelp er å likestille med helsepersonell. Det bør nok presiseres i regelverket slik at ikke disse blir en gruppe som kan slippe utenom fremleggelse og kontrollen av politiattest, jf at krav om politiattest krever klar lovhjemmel.

Ahus vil videre påpeke at kravet om politiattest retter seg mot helsepersonell med norsk utdanning og/eller som har bodd lenge i Norge. Det bør av hensyn til de som skal håndheve regelverket, og trygghet til pasientene/offentligheten tydeliggjøres at ordningen har en svakhet mht arbeidsinnvandring. Problemene er særlig aktuelle for personell fra land utenfor Norden som Norge ikke har inngått særskilt traktat med. Dette vil gjelde personell med opprinnelse i EU-området for øvrig og ulike verdensdeler.

Ahus har i den videre vurderingen funnet det mest hensiktsmessig å skille mellom somatiske avdelinger og psykiatriske avdelinger idet pasientenes opphold ved disse ulike behandlingstilbud gjennomgående er svært forskjellige både mht liggetid og behandlingens art.

Når det gjelder aldersgrensen på pasientene er det for Ahus også uklart hvorfor den er satt til 18 år uavhengig av hvilke helsetjenester de har behov for. Fra vårt ståsted ville det vært mer naturlig å knytte grensen opp til pasienter med alder under 16-år. Dette er ”myndighetsalder” knyttet opp til helsetjenester forøvrig, jf pasientrettighetsloven § 3-4 om rett til informasjon, § 4-3 om samtykkekompetanse, § 4-4 om foreldres samtykkekompetanse.

For pasienter med somatisk sykdomsbilde:

Når det gjelder barn mellom 15 og 18 år (ungdom) ligger ikke de på Barneavdelingen ved Ahus. Skal ungdom være beskyttet må kravet om politiattest fri for merknader omfatte alle sengeavdelinger ved sykehuset, og det blir en betydelig oppgave om forslaget skal settes i verk ved samtlige sengeavdelinger. Tiden pasienter ligger inne er stadig kortere og det er svært få situasjoner hvor personell kan forvente å være uforstyrret alene med pasienter. Dette gjør at barn/ungdom svært sjelden vil kunne bli utsatt for seksuelle overgrep under behandling ved somatiske avdelinger. Yngre barn vil dessuten i regelen ha en av sine foreldre tilstede noe som antagelig vil gjøre at problemstillingen ytterst sjelden vil bli aktualisert. Ahus setter på denne bakgrunn spørsmål ved om nytten man har av tiltaket står i forhold til det merarbeid/merkostnad oppfølgingen av politiattestene vil kunne medføre.

For pasienter med psykiatrisk sykdomsbilde:

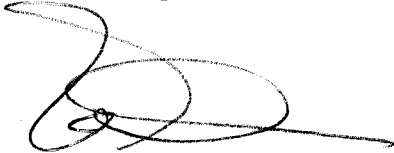
Barn og ungdom opp til 18 år (organisert forskjellig fra tilbud om somatiske helsetjenester) er gitt særskilte behandlingstilbud i egne avdelinger. Ahus finner at dette er avdelinger hvor det kan være svært betimelig å kreve politiattester. Pasientene kan ha behov for behandling og pleie i lang tid enten ved sengeavdelinger, DPS'er (Distriktpsikiatriske sentre) eller BUP'er (Barne- og ungdomspsykiatrisk). Med samling av pasientansvar (informasjonsansvar, pasientansvar, behandlingsansvar og journalansvar) i størst mulig grad knyttet til en person (terapeut) vil dette kunne aktualisere problemstillingen. Sett i forhold til intensjonen med å lovfeste pasientrettigheter finner Ahus at det representerer et paradoks at ordningen med en pasientansvarlig for vise pasientgrupper kan være egnet til å sette pasienter i en avhengig/sårbar situasjon. Ahus finner på denne bakgrunn at ordning med politiattest for denne pasientgruppen at nytten pasientene kan ha av tiltaket står i forhold til det merarbeid/merkostnad oppfølgingen av politiattestene vil kunne medføre for vår administrasjon. Ahus går inn for krav om politiattest for personell som har daglig arbeider i avdelinger med behandlingstilbud for pasienter under 18 år med psykiatriske lidelser. Dette bør gjelde uavhengig av om arbeidsoppgavene er av terapeutisk art eller gjelder bistand til etterlevelse av dagligdagse rutiner for pasienter i avdelingen.

Ahus finner at det er vil være uhensiktsmessig og for ressurskrevende å ha en kontrolloppgave mht politiattester for helsepersonell med driftsavtale. Departementet ser ut til å forutsette at dette vil gjelde alle kommune og/eller fastleger, fysioterapeuter m.fl. Hvis helsepersonellet har flere samarbeidsavtaler med ulike er det ikke utpekt en ansvarlig instans / etat for kontrollen. Ahus anmoder departementet om å vurdere om ikke kommunelegene, Helsetilsynet i fylket eller andre bør være rett instans for kontrolloppgaven når det gjelder autorisert helsepersonell med driftsavtale.

Konklusjon

Akershus universitetssykehus HF tiltrer forslaget om å kreve politiattest for personell som skal omgås mindreårige pasienter. Krav om politiattest bør gjelde uavhengig av personelletts formelle utdanning dvs at det ikke bare skal gjelde helsepersonell med autorisasjon. Ahus anbefaler departementet å vurdere om ordningen i første omgang begrenses til å gjelde innen det psykiske helsevernet.

Med vennlig hilsen

Erik Kreyberg Normann
Adm.direktør
Akershus universitetssykehus HF

Kopi:
Helse Øst RHF, Postboks 404, 2303 HAMAR